

„Novo (digitalno) ruho“ prve hrvatske opere: Vatroslav Lisinski (1819. – 1854.) i njegov opus u digitalnom obliku

Tatjana Mihalić

Iva Perinić

Deseti festival digitalizacijskih projekata, 6.- 7. svibnja 2021.

Zašto Lisinski?

- Istaknut predstavnik hrvatskog glazbenog romantizma.
- Autor prve hrvatske nacionalne opere (1846.)

Vatroslav Lisinski

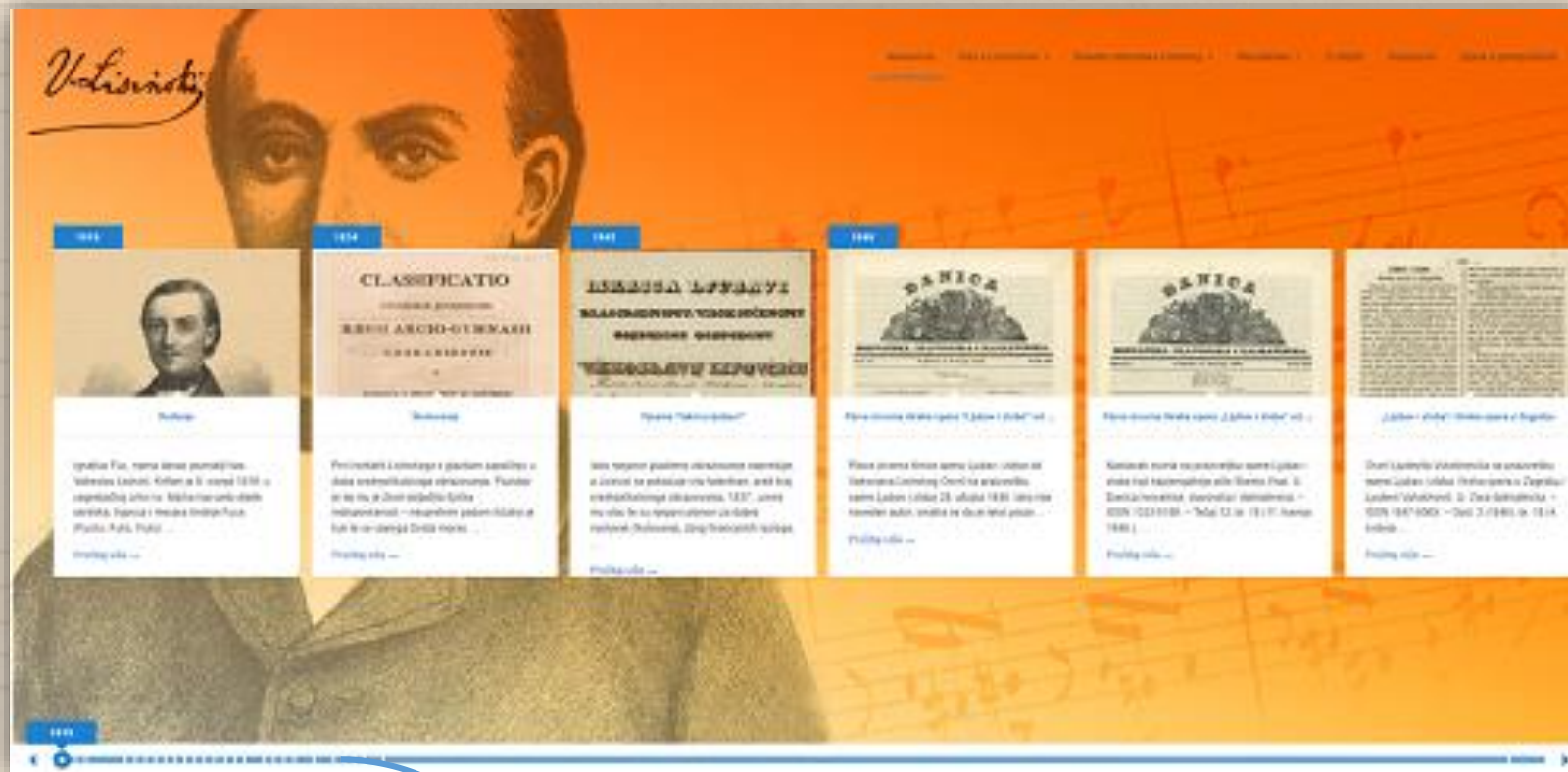
- Obilježavanje obljetnice
- Prikupljanje građe
- Publikacija, izložba, virtualna izložba

Prilozi o Vatroslavu Lisinskome (1819. - 1854.) : u povodu 200. obljetnice rođenja / autorica uvodnog teksta Tatjana Mihalić ; bibliografiju izradile Sonja Martinović i Karolina Tumbas ; katalog djela Vatroslava Lisinskog u fondu Zbirke muzikalija i audiomaterijala izradile Tatjana Mihalić i Marina Stanić Palašti ; izradba kazala Karolina Tumbas ; uredile Tatjana Mihalić i Irena Galić Bešker ; [fotografije Sonja Hrelja]. Zagreb : Nacionalna i sveučilišna knjižnica, 2019.

Virtualna izložba

<http://virtualna.nsk.hr/lisinski/>

...autografi opera

U Lisinski

stavio Vatroslav Lisinski, godine 1846. Impresum: Zagreb : Beta Ognjan pl. Štriga, 1891. (Zagreb)

Pročitaj više → 2019

Napev iz opere "Ljubav i zloba"

Naslov: Napev iz opere "Ljubav i zloba" / od V. Lisinskog. Materijalni opis: [2] str. ; 31 cm. Način izrade datoteke: digitalizirana građa Autor: Lisinski, Vatroslav (8. srpnja 1819. - ...)

Pročitaj više → 2019

Overtura
za operu
Porin
od
V. Lisinskoga
glasovir

Overtura za operu Porin

Naslov: Overtura za operu Porin: glasovir / od V. Lisinskoga. Materijalni opis: 1 klavirski izvadak (117 str.) ; 33 cm. Način izrade datoteke: digitalizirana građa Autor: Lisinski, Vatroslav (8. srpnja ...)

Pročitaj više → 2019

Overtura
iz opere
Ljubav i zloba
četveroručki
za glasovir
Vatroslava Lisinskoga
glasovir

Overtura iz opere Ljubav i zloba: četveroručki za glasovir

Naslov: Overtura iz opere Ljubav i zloba : četveroručki za glasovir / od Vatroslava Lisinskog. Materijalni opis: 2 instrumentalne dionice (21 str.) ; 33 cm. Način izrade datoteke: digitalizirana građa ...

Pročitaj više → 2019

Ljubav u zloba
opera u dva čina

Naslov: Ljubav i zloba : opera u dva čina / muzika od Vatroslava Lisinskog. Materijalni opis: [16], 245 str. ; 32 cm. Način izrade datoteke: digitalizirana građa Autor: Lisinski, Vatroslav ...

Pročitaj više → 2019

Ljubav i zloba
izvorna opera u 2 čina / u muziku stavio Vatroslav Lisinski; rieči od Demetra

Naslov: Ljubav i zloba: izvorna opera u 2 čina / u muziku stavio Vatroslav Lisinski; rieči od Demetra. Impresum: U Zagrebu : [s. n.], 1872. ([Zagreb] : tisak Narodne tiskare ...)

Pročitaj više → 2019

Porin
viteška opera u 5 čina

Naslov: Porin : viteška opera u 5 čina / uskladio Vatroslav Lisinski ; slova od dra [doktora] Dimitrije Demetra. Materijalni opis: 1 partitura u 6 sv. (41, 177, 199, 128, ...)

Pročitaj više → 2019

Nastovnica Više o Lisinskome + Skladbe Vatroslava Lisinskog + Miscellanea +

...solo pjesme

V. Lisinski

Naslovnica Više o Lisinskomu Skladbe Vatroslava Lisinskog Miscellanea

Početna / Skladbe Vatroslava Lisinskog / Solo pjesme

Hoffnung!
Naslov: Hoffnung! / gedichtet und für eine hohe Singstimme mit Begleitung einer Violine und des Klavirs [1] in Musik gesetzt von V. Lisinski. Materijalni opis: 1 partitura (7 str.); ...
Pročitaj više → 2019

Zavist
Naslov: Zavist / sastavio Vatroslav Lisinski ; [P. Preradović]. Materijalni opis: [3] str. ; 32 cm. Način izrade datoteke: digitalizirana građa Autor: Lisinski, Vatroslav (8. srpnja 1819. – 31. svibnja ...
Pročitaj više → 2019

Das herbeste Wort
Naslov: Das herbeste Wort / Gedicht von Carl E. Langer ; in Musik gesetzt für Mezzo Tenor mit Klavierbegleitung [1] von Vatroslav Lisinski. Materijalni opis: [4] str. ; 32 cm.
Pročitaj više → 2019

Vltava: iz češkoga
Naslov: Vltava : iz češkoga / sašt. Vatroslav Lisinski ; [P. Preradović]. Materijalni opis: [3] str. ; 31 cm. Način izrade datoteke: digitalizirana građa Autor: Lisinski, Vatroslav (8. srpnja 1819.
Pročitaj više → 2019

Tuga
Naslov: Tuga / spjevao Petar Preradović; uglasio za sitni bariton uz glasovir Vatr. Lisinski. Materijalni opis: [3] str. ; 32 cm. Autor: Lisinski, Vatroslav (8. srpnja 1819. – 31. svibnja ...
Pročitaj više → 2019

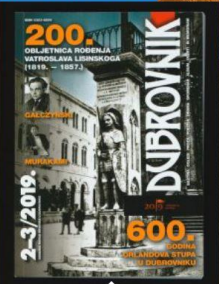

...članci iz periodike

V. Lisinski

Naslovnica Više o Lisinskom Slike Vatroslava Lisinskog Mesečnica

Početak / Mesečnica / Periodika

200. OBLJETNICA ROĐENJA VATROSLAVA LISINSKOGA (1819. – 1894.)

DUBROVNIK

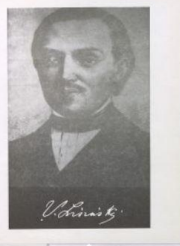
2-3/2019

600. GODINA OBLJETNICE PRVE HRVATSKE OPERE

U prilog 200. obljetnici rođenja, u Dubrovniku: časopisu za književnost i znanost iz 2019. objavljena su dva teksta o Lisinskom (god. 30, br. 2-3) te dvije pjesme otprilje poznate.

Iz sadržaja: Nada Bezić: Koliko poznajemo Lisinskoga, str. 95-104; Korajka Kos: Vatroslav Lisinski – skladatelj hrvatskoga glazbenog romantizma, str. 105-112; Vladislav Kušan: Ponoćni poem Vatroslava Lisinskoga, str. 115-118; Slavko Mihalčić: ...

Pročitaj više → 2019

Tematski broj časopisa Zvuk: jugoslavenske muzičke revije iz 1969., posvećen je jubilarnoj 150. godišnjici rođenja Vatroslava Lisinskoga (1819. – 1894.).

Devet tekstova rezultat su znanstvena savjetovanja o Lisinskom, održanom na dan kompozitora rođenja, 8. srpnja 1969. Iz sadržaja: Emili Casotto: In memoriam (riječ prigodom polaganja vijenca na grob Vatroslava ...

Pročitaj više → 1969

1. JUBILEJNA IZDAVANJE PORTRETI SVETA LESTI

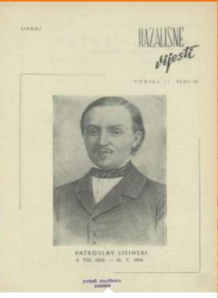
TELEGRAM

1. JUBILEJNA IZDAVANJE PORTRETI SVETA LESTI

Hommage Vatroslavu Lisinskom: uz 150. obljetnicu rođenja

Povodom 150. obljetnice rođenja časopis Telegram iz 1969. na naslovnici objavljuje portret Vatroslava Lisinskoga. Jedan od najvećih poznavatelja njegova opusa, muzikolog Lovro Zupaničić, objavio je tekst – Hommage skladatelju te ...

Pročitaj više → 1969

HRVATSKE VIJESTI

Vatroslav Lisinski: životni put stvaraoца prve hrvatske opere „Ljubav i zloba“

Portret Vatroslava Lisinskoga na naslovnici časopisa Kazališne vijesti. U broju je objavljen i tekst Slavka Batulića: Životni put stvaraoца prve hrvatske opere „Ljubav i zloba“. U: Kazališne vijesti. – God. ...

Pročitaj više → 1953

KAZALIŠNI LIST

TJEDNIK HRVATSKOG NARODNOG KAZALIŠTA U ZAGREBU

Kazališni list: tjednik Hrvatskog narodnog kazališta u Zagrebu iz dvogodišta 1945./1946. donosi tekstove o Lisinskom objavljeni u nekoliko brojeva:

12 (1. prosinca 1945.) 17 (5. siječnja 1946.) 25 (2. ožujka 1946.) 28 (23. ožujka 1946.) 29 (30. ožujka 1946.) 30 (6. travnja 1946.). Iz sadržaja: Pred stogodišnjicom hrvatske opere, ...

Pročitaj više → 1946

V. Lisinski

Naslovnica Više o Lisinskom Slike Vatroslava Lisinskog Mesečnica

Hrvatski KRUGOVAL

Hrvatski krugoval: časopis za krugovalni život / urednik Jerko Sikračić. – ISSN 2706-1361. – God. 2, br. 22 (1942.) Časopis objavljen 31. svibnja 1942., točno 88 godina nakon smrti Vatroslava ...

Pročitaj više → 1942

„Prsto zrakom ptica leti...“: (Novelizirani prizor iz slikopisa „Lisinski“)

Milan Katić autor je noveliziranoga prizora iz slikopisa Lisinski. Tekst o postanku prve hrvatske budnice pripremljen je posebno za časopis Hrvatski krugoval. U: Hrvatski krugoval. – ISSN 2706-1461. – God. ...

Pročitaj više → 1943

Vatroslav Lisinski: skladatelj prve hrvatske opere

Tekst Josipa Andreisa o Vatroslavu Lisinskom. Nepoznat autor crtača. ANDREIS, Josip U: Znanje i radost: enciklopedijski zbornik. Knjiga prva. Zagreb: Naklada Hrvatskoga izdavačkog bibliografskog zavoda, 1942., str. 390-392. NSK ...

Pročitaj više → 1942

Hrvatski krugoval: časopis za krugovalni život 1. kolovoza 1943.

Tematski broj časopisa Hrvatski krugoval, objavljen 1. kolovoza 1943. Posvećen je prvomu zvučnom filmu Lisinski u Hrvatskoj koji govori o prvome i jedinom značajnome skladatelju iz vremena ilirskoga preporoda. Na ...

Pročitaj više → 1943

HRVATSKA POZORNICA

Hrvatska pozornica iz četrdesetih godina 20. st. bilježi, također, nekoliko tekstova o Lisinskom (god. 7, br. 10 (1941. – 1942.), god. 8 (1942. – 1943.), br. 36, god. 9 (1943. – 1944.), br. 29-30.)

Iz sadržaja: Božidar Širolo: Uspomene na prvu lirsku operu / predavanje dra Božidara Širolo, god. 7, br. 10 (1941. – 1942.), str. 1-7; Boris Papandopulo: Vatroslav Lisinski i hrvatska glazba, ...

Pročitaj više → 1943

<http://virtualna.nsk.hr/lisinski/>

...različite vrste građe

Početa / Miscellanea / Zvučni zapis

Zorko moja: iz opere "Porin"

Naslov: Zorko moja: iz opere "Porin" / od Lisinskoga. Molitva "Offertore" / Lisinski, Vatroslav Impresum: [S. I.] : Premier Record, 1909. Materijalni opis: 1 gramof. ploča : 78 o/min. mono ...

[Pročitaj više →](#)

2019

Početa / Miscellanea / Plakati

Hrvatska filharmonija o stogodišnjici rođenja skladatelja 1819-1919 – Lisinski Porin / Ljubljana [Babič].

Materijalni opis: 1 crtež • olovka, olovka u boji, tinte, tuš, pero - 309 x 242 mm. Autor: Babič, Ljubo(14.6.1890–14.5.1974), slikar. Vrsta: vizualna građa • crteži Zbirka: Grafika Zbirka NSK ...

[Pročitaj više →](#)

2021

Lisinski

[Pročitaj više →](#)

2019

Lisinski

[Pročitaj više →](#)

Početa / Miscellanea / Razglednica

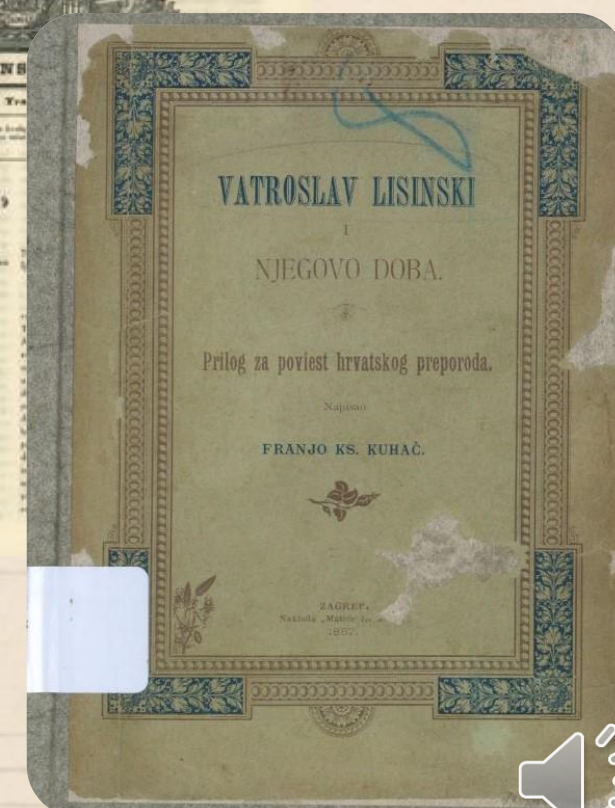

Lisinski

Razglednica otisnuta 1969. u Nakladi zajednice pisaca TIN iz Zagreba u prigodi 150. obljetnice rođenja Vatroslava Lisinskoga u ediciji Hrvatski velikani 6/l.

[Pročitaj više →](#)

2019

<https://digitalna.nsk.hr/pb/>

beta

o|| Digitalne zbirke Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu

Naslovnica Zbirke Tematski portali Virtualne izložbe Laboratorij Dogadjanja O portalu

DIGITALNA

Digitalne zbirke Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu

Metapodaci Puni tekst

Pretraživanje metapodataka

●○○○○○

Dostupna građa >

knjiga vizualna građa kartografska građa glazbena građa rukopisna građa

<https://digitalna.nsk.hr/pb/>

The screenshot displays the website interface for Digitalna NSK. At the top, there is a navigation bar with the logo and menu items: Naslovnica, Zbirke, Tematski portali, Virtualne izložbe, Laboratorij, Događanja, and O portalu. Below the navigation bar, there are tabs for 'Metapodaci' and 'Puni tekst', and a search bar containing the text 'Ostavština Vatroslava Lisinskog'. On the left side, there are filters for 'Probrano po' (Digitalne zbirke NSK) and 'Vrsta građe' (rukopisne note, glazbena građa, rukopisna građa). Below these are filters for 'Osobe' with a list of names and counts. The main content area shows 'Povezani zapisi: Digitalne zbirke NSK' and a list of related items with thumbnails of manuscript pages. The thumbnails are arranged in a grid, and the first three are visible with their respective titles: 'Der Abend : Idylle / Tongemälde für das...', 'Štajerski valcer : za glasovir... / po Vatr...', and 'Napjev horvatski / pisao olovkom V. Lisi...'. A pagination bar at the bottom of the main content area shows '83 (1-42)'.

Rukopisne note u Digitalnim zbirka
Koncept : Zbirka : Ostavština Vatroslava Lisinskog

Ljubav i zloba 🎵

Naslov: Ljubav i zloba / Vatroslav Lisinski.

Materijalni opis: 1 partitura u 3 sv. (68, 294, 501 str.); 33 x 27 cm.

Način izrade datoteke: digitalizirana građa

Autor: Lisinski, Vatroslav (8. srpnja 1819. – 31. svibnja 1854.)

Suradnik: Demeter, Dimitrija (21. srpnja 1811. – 24. lipnja 1872.)

Predmet: Opere

Vremenski obuhvat: 19. stoljeće

Jezik: hrvatski

Vrsta: glazbena građa • rukopisne note

tekst

Prava: Slobodan pristup. Sva prava pridržana.

Napomena: Prva hrvatska opera skladana 1845. godine na libreto Dimitrija Demetra • Partitura opere • Autograf Vatroslava Lisinskog • Crna tinta • Crni kožni uvez • Originalna paginacija crnom tintom odvojeno paginira arije, recitative i zborove, autograf. – Uvertira, jednostruka paginacija crnom tintom autograf. – Prvi čin dvostruka paginacija, crna tinta autograf i crvena olovka ; 3. čin trostruka ili četverostruka paginacija: crna tinta autograf te grafitna crvena i plava olovka ; neprekidna paginacija crvenom olovkom.

Zbirka: Zbirka muzikalija i audiomaterijala NSK

Portal: Digitalne zbirke NSK

Signatura: Lisinski 1

ID izvornika: 000493675

Zapisi s metapodacima u virtualnoj izložbi su preuzeti s portala Digitalnih zbirki NSK

<http://virtualna.nsk.hr/lisinski/>

Porin : viteška opera u 5 čina 🎵

Naslov: Porin : viteška opera u 5 čina / uskladbio Vatroslav Lisinski ; slova od dra [doktora] Dimitrije Demetra.

Materijalni opis: 1 partitura u 6 sv. (41, 177, 199, 128, 118, 116 str.); 39 cm.

Način izrade datoteke: digitalizirana građa

Autor: Lisinski, Vatroslav (8. 7. 1819.–31. 5. 1854.)

Suradnik: Demeter, Dimitrija (21. 7. 1811.–24. 6. 1872.)

Predmet: Opere

Jezik: hrvatski

Vrsta: glazbena građa • rukopisne note

tekst

Prava: Slobodan pristup. Sva prava pridržana.

Napomena: Autograf. – Tvrdi crni uvez. – Crna tinta. – Na kraju 5. čina datum skladanja: "Konac opere, božjom pomoćju 11og sečnja 1851 u Zagrebu, V. Lisinski" • Izvornik digitaliziran

Zbirka: Zbirka muzikalija i audiomaterijala NSK

Portal: Digitalne zbirke NSK

Signatura: Lisinski 2

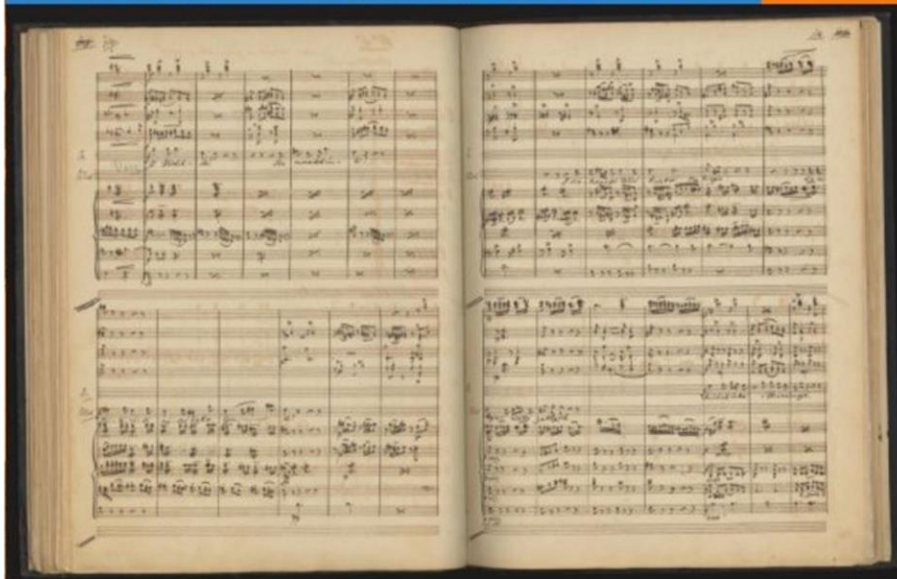
ID izvornika: 000598760

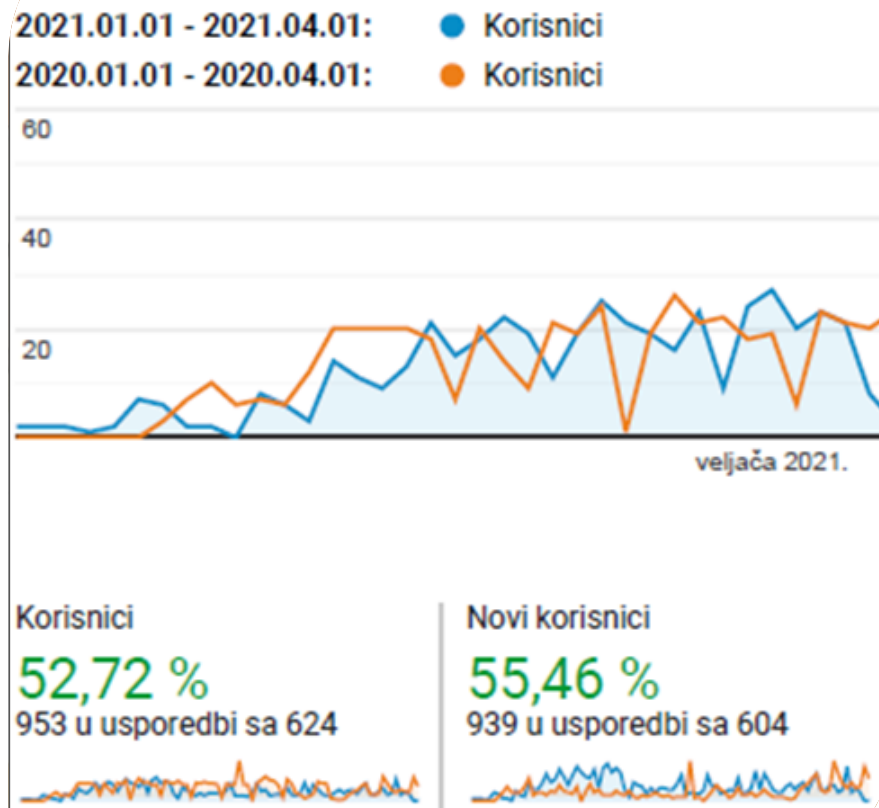
Rođenje

...nama danas poznatiji kao Lisinski. Kršten je 8. srpnja 1817. u crkvi sv. Marka kao peto djeteta roditelja i mesara Andrije Fuksa i Marije Fuks (Fuchs) ...

Glazbena ostavština Vatroslava Lisinskoga u NSK 📄

Autografi i prijepisi skladbi Vatroslava Lisinskoga danas su većinski pohranjeni na dvije lokacije – u Hrvatskome državnom arhivu te Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu (Zbirka muzikalija i audiomaterijala), a nalazimo ih i u Hrvatskome glazbenom zavodu. Prema već utvrđenome slijedu događaja, dio Štrigine ostavštine i arhiva društva „Kolo“ završio je u Arhivu, dok je drugi dio preko ostavštine Franje Ksavera Kuhača dospio u Knjižnicu. Autografe opera *Ljubav i zloba* i *Porin*, pak, Zemaljski arhiv darovao je Knjižnici 1913., gdje su, prema odluci Sabora poslije otkupa 1861., bile smještene do daljnjega. Iste godine u Knjižnicu je temeljem otkupa pristigao i Kuhačev „arkiv južnoslavenskih, napose hrvatskih glasbotvorina“, i to prema dopisu o preuzimanju koji je poslao predstojnik Knjižnice Velimir Deželić temeljem visokoga dopisa Kraljevske zemaljske vlade, Odjela za bogoštovlje i nastavu iz 1913. *Arhiv* je sadržavao „1365 komada pohranjenih u 11 škatulja i 24 svežnja sa 1 knjigom“. Marljivim prikupljanjem Franje Kuhača, u njegovu arhivu našlo se dosta autografa, ali i prijepisa. Zabilježeno je da su upravo preko Kuhačeve zbirke u Knjižnicu došli dijelovi skladateljskih ostavština ponut onih Jakoha Petrusa Haihela, Ferde i Ivandića Ivana

1848

Praizvedba

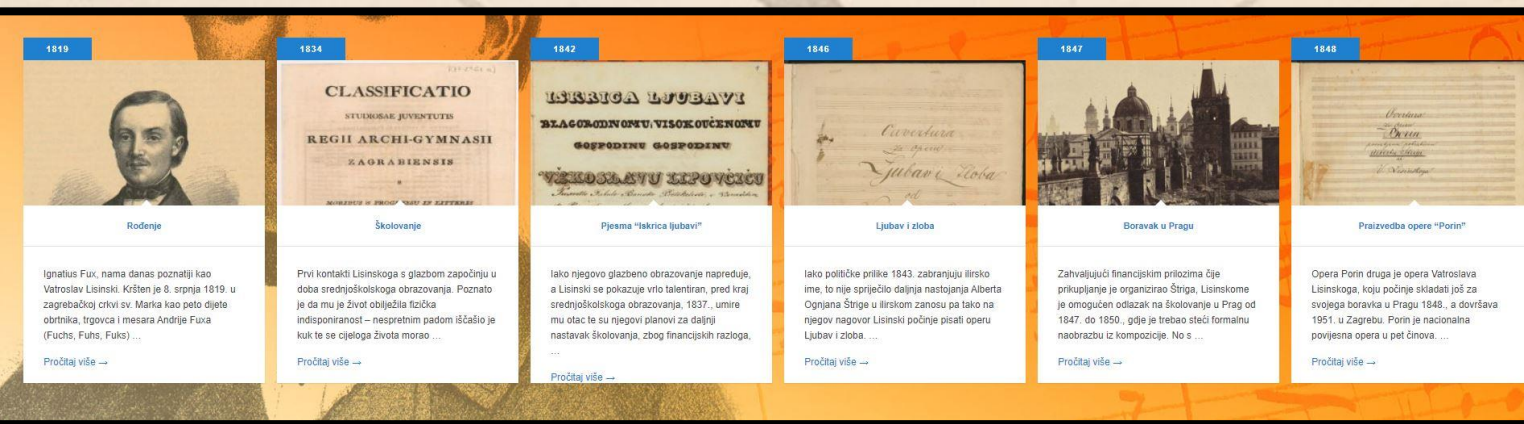
Opera *Porin* druga je Lisinskoga, koju počeo svojem boravku u Pragu 1951. u Zagrebu. *Porin* je povijesna opera u pet činova.

Pročitaj više →

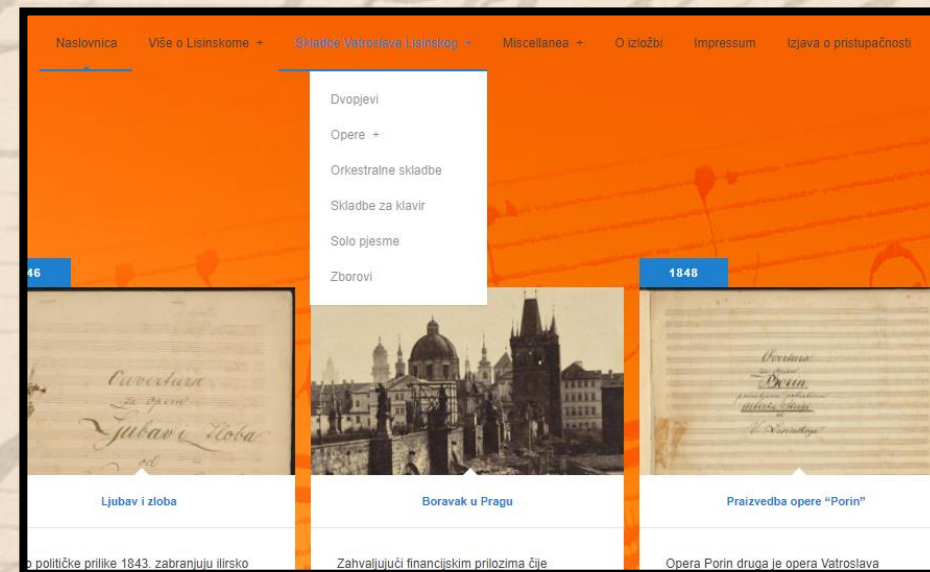

Stvaranje virtualne izložbe

- Izrađena na platformi WordPress CMS sustava
- Koncept virtualne izložbe

Horizontalna pomična lenta – Vremenska lenta

Vertikalna os - Izbornik sa izdvojenim tematskim cjelinama

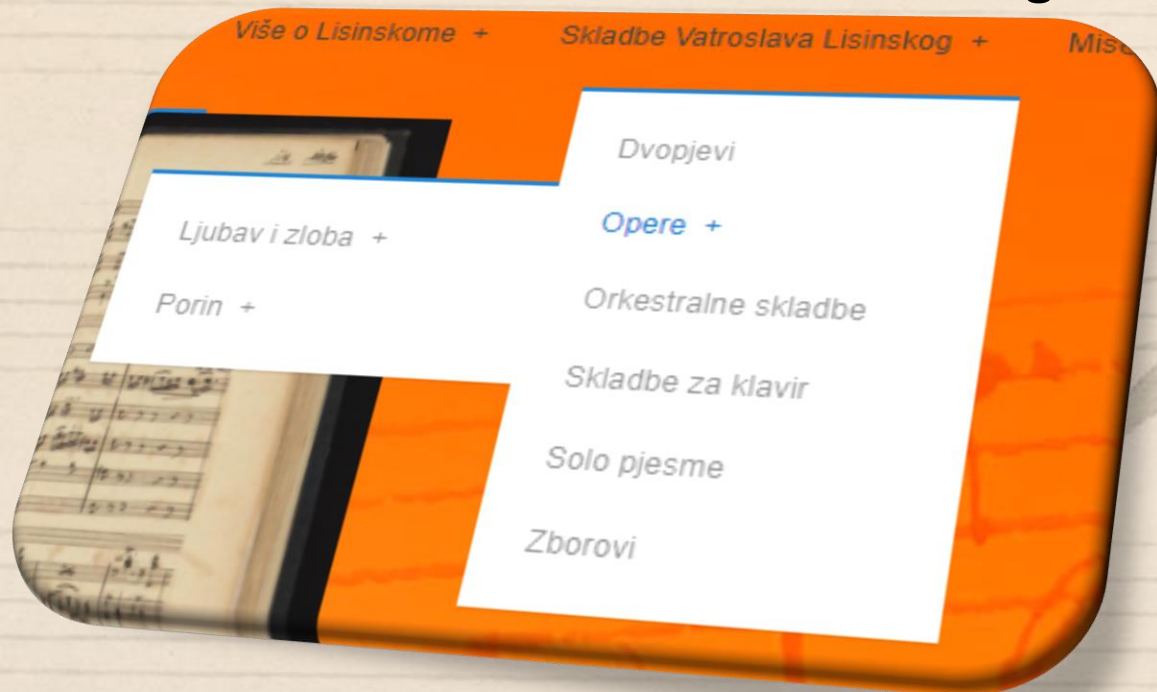

Sadržaj izložbe

DIGITALIZIRANA GRAĐA

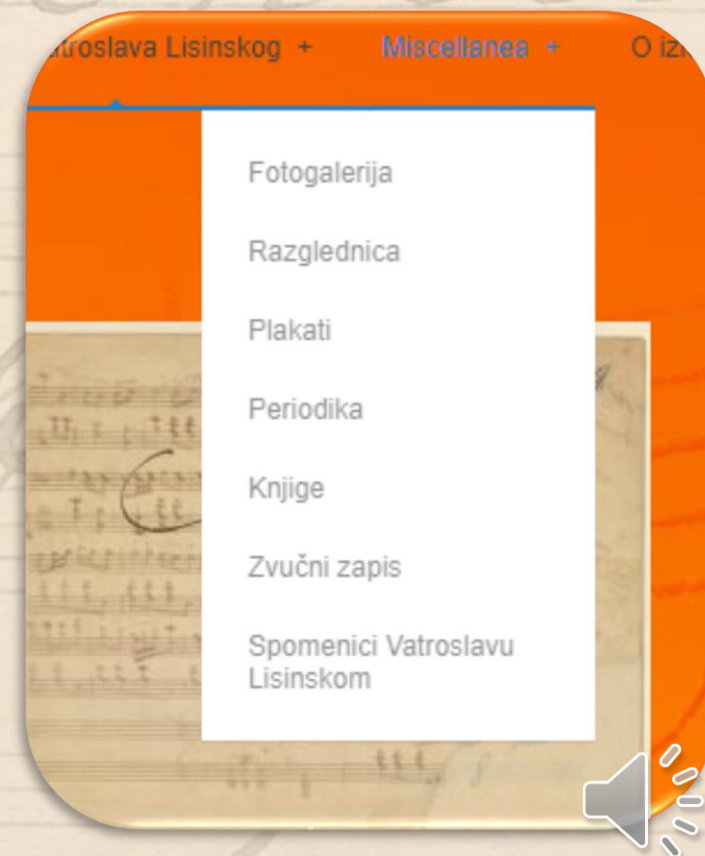
- Glazbena građa – autografi ili rukopisni prijepisi skladbi

Skladbe Vatroslava Lisinskog

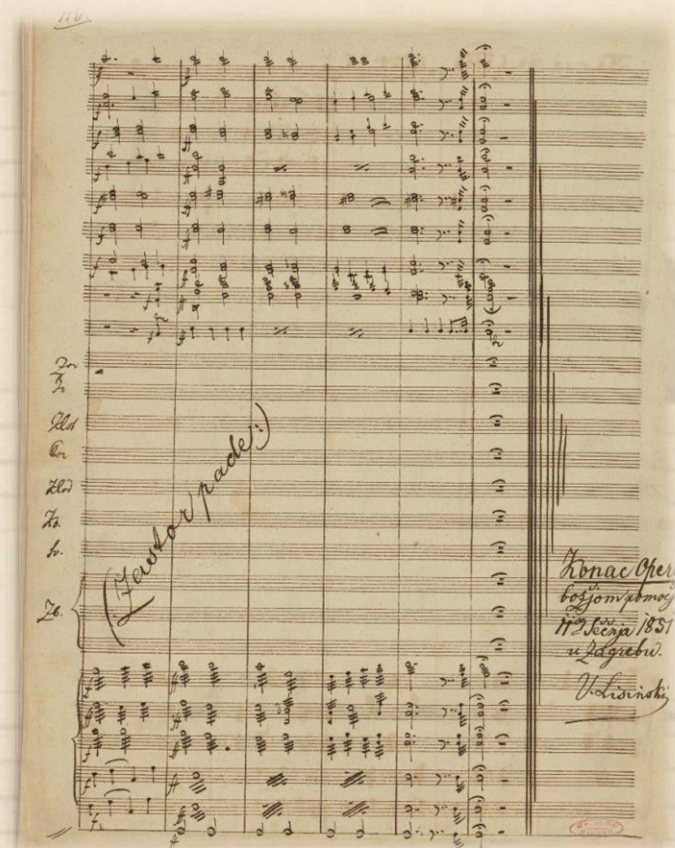
- Tiskana građa – monografske publikacije, periodičke publikacije
- Notna i zvučna izdanja
- Vizualna građa – plakati i ilustracije

Miscellanea

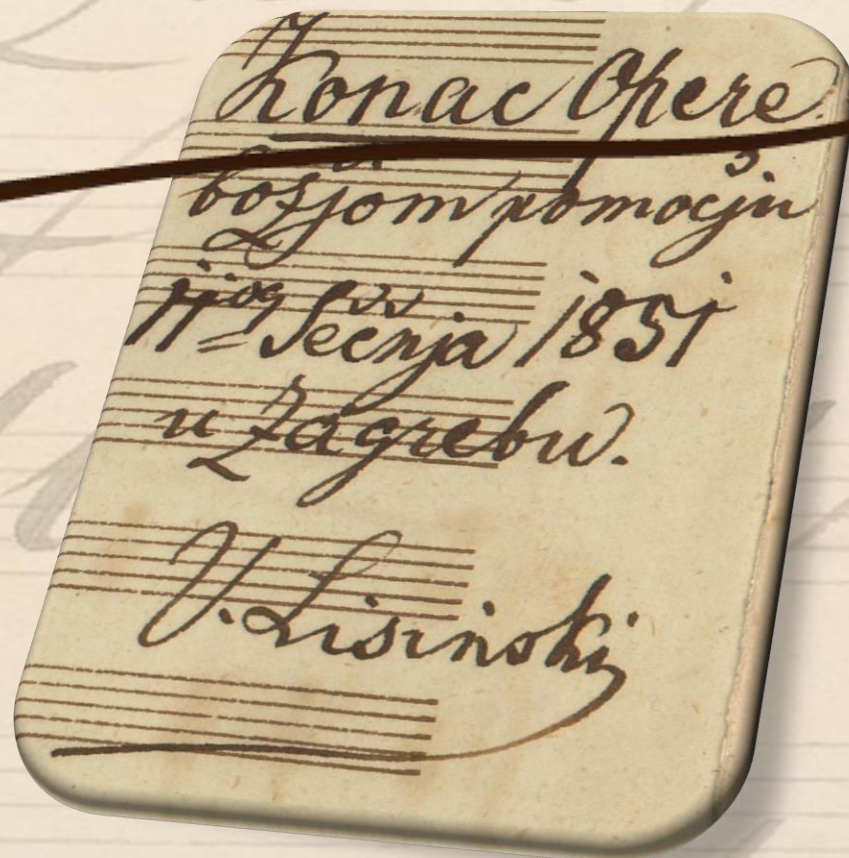

Vizualni identitet - logo

Potpis u autografu „Porin : viteška opera u 5 čina / uskladbio Vatroslav Lisinski ; slova od dra [doktora] Dimitrije Demetra.”

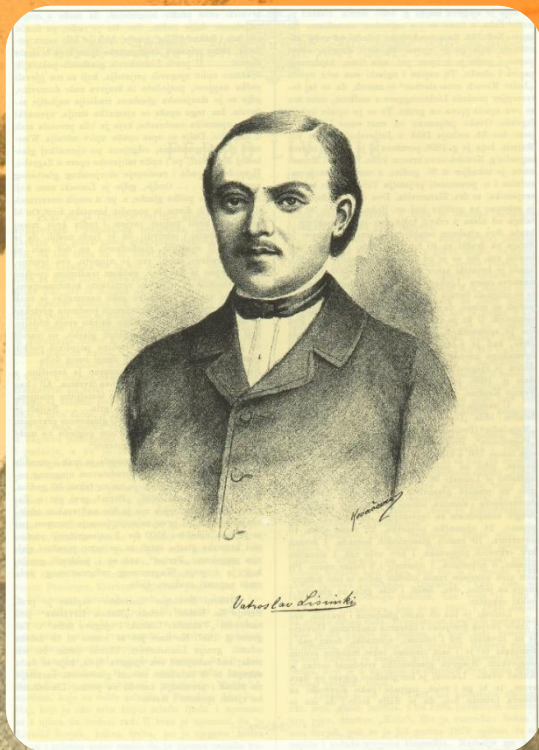
V. Lisinski

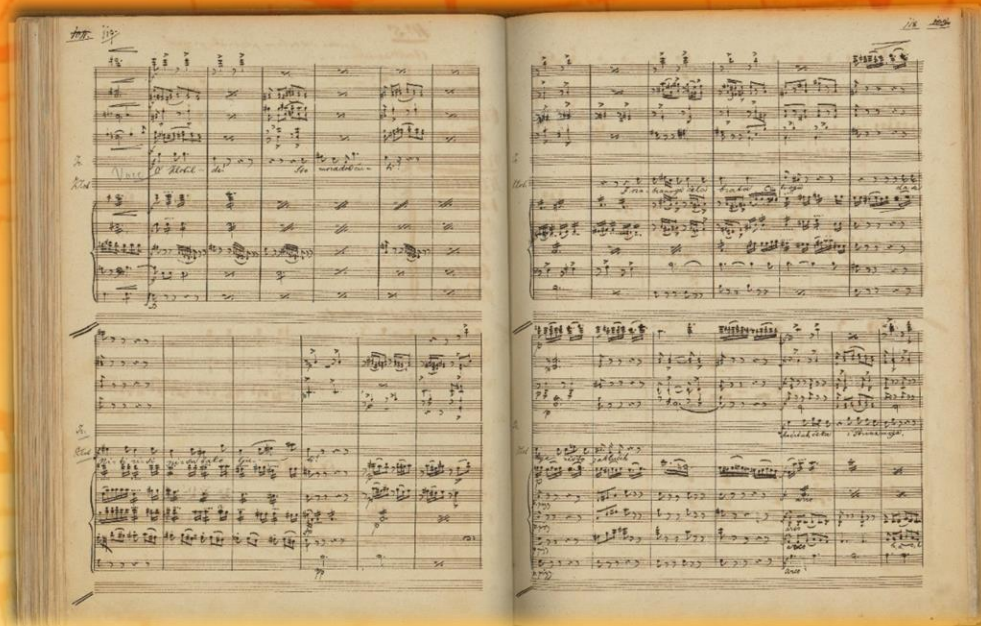
Elementi pozadinske slike

- Portret Vatroslava Lisinskog

Zaslужni Hrvati XIX. stoljeća / [sakupio, popunio i napisao Milan Grlović] ; [slike crtao Stjepan Kovačević]. - Rijeka : Tiskara Rijeka, 1992. (Rijeka : Tiskara Rijeka), [495] str. : ilustr. ; 34 cm. – Pretisak izd. iz 1900. godine.

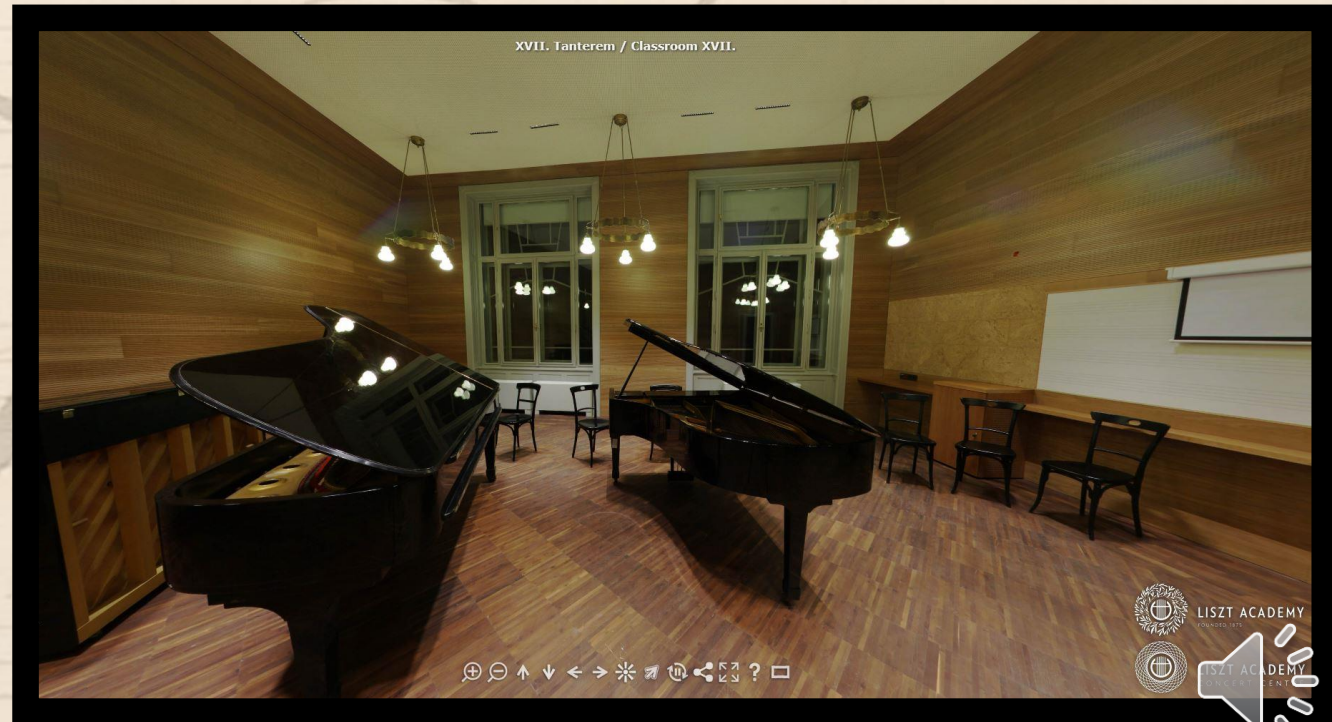

- Autograf opere „Porin”

Nastavak rada

- Kreativna nadogradnja digitaliziranog sadržaja.
- Proširenje osnovne funkcionalnosti kroz pluginove.
- Implementacija audio playera i višejezičnosti.
- Virtualna šetnja?

Cilj virtualne izložbe

- Tematska zbirka koja će obuhvatiti građu raširenu po ostalim baštinskim ustanovama.
- Virtualna izložba kao jedinstveno mjesto pristupa i informacija o opusu i ostavštini hrvatskoga skladatelja koji je trajno obilježio hrvatsku glazbenu prošlost.

Zahvala

Virtualna izložba izrađena je suradnjom većega broja odjela Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu, te se ovim putem zahvaljujemo svim kolegicama i kolegama te stručnom timu koji su pridonijeli u njenoj pripremi i izradi.

- **Uredništvo izložbe:** dr. sc. Tatjana Mihalić, Iva Perinić, kustos, mr. sc. Sonja Martinović, prof., Karolina Tumbas, prof., dr. sc. Irena Galić Bešker
- **Suradnici:** Maja Karić, Sonja Hrelja, Marina Stanić Palašti, mr. sc. Tamara Ilić-Olujić, Branimir Matijačić
- **Fotografije:** Sonja Hrelja (NSK)
- **Lektura:** Dobrila Zvonarek, prof.
- **Metapodatci:** Zbirka muzikalija i audiomaterijala, Zbirka rukopisa i starih knjiga, Grafička zbirka, Hrvatska bibliografija
- **Digitalizacija građe:** Odjel Zaštita i pohrana (NSK)

